

АДВОКАТУРА ЯК ІНСТИТУТ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

На даний момент тривають гострі дискусії щодо місця, ролі і розвитку адвокатури як інституту громадянського суспільства. це пояснюється тим, що сьогодні Україна живе в складний час, який характеризується значними перетвореннями в суспільно-політичному і економічному житті. корінним чином змінилося відношення до прав і свобод людини і громадянина. у сучасних умовах розвитку суспільства проблема прав людини набула глобального значення. дотримання прав і свобод людини стало символом справедливості у внутрішніх і зовнішніх справах виключної більшості держав, а також необхідною умовою формування правової держави і громадянського суспільства. важлива роль в реалізації цього положення належить українській адвокатурі.

сучасна українська адвокатура – це відносно організоване співтовариство українських адвокатів, призначене юридично захищати права і свободи членів українського громадянського суспільства, всіх його суб'єктів, надавати правову допомогу у всіх видах життєдіяльності українського суспільства. Призначення адвокатури – правоохоронна діяльність, захист прав і законних інтересів громадян і організацій. е. в. васьковський відзначає, адвокатура, як і інші соціальні інститути, не виникає відразу в організованому вигляді, а з'являється у вигляді незначного зародка, який може при сприятливих обставинах сформуватися і досягти певного розквіту. інститут адвокатури в світі відомий ще з давніх часів, а в Україні як самостійний правовий інститут адвокатура в була введена після проведення судової реформи в 60-х рр. XIX ст. Факт такого тривалого існування інституту адвокатури свідчить про його необхідність для нормального життя цивільного суспільства.

сьогодні Україна створила незалежну в конституційному сенсі державу, в якій в рамках його геополітичного простору формується громадянське суспільство. Громадянське суспільство – це один з феноменів сучасної держави; сукупність соціальних спільнот, що об'єднані спільними інтересами та реалізується поза сферою ді-

яльності держави і дозволяє контролювати дії державного механізму. існування громадянського суспільства нерозривно пов'язане з правовою державою. Правова держава, перш за все, повинна чітко визначити права і свободи своїх співгромадян, закріпити це визначення у дусі визнаних прав світової спільноти, надати цим правам і свободам форму конкретних правових зобов'язань. саме тому інститут адвокатури України посідає помітне місце у громадянському суспільстві. адже його основні функції – зокрема забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах – спрямовані на охорону і захист законних прав та інтересів громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства, юридичних осіб, а також захист самого громадянського суспільства та інтересів його інститутів. інститут адвокатури посідає важливе місце в громадянському суспільстві, тому держава зацікавлена в тому, щоб адвокатура розвивалась високопрофесійно і повинна здійснювати певні заходи, які б сприяли розвитку адвокатури, а саме забезпечувати незалежність адвокатури і доступність юридичної допомоги; сприяти здійсненню заходів щодо підвищення кваліфікації адвокатів, приймати заходи щодо захисту адвокатів від переслідувань, необґрунтованих обмежень їх професійної діяльності тощо. отже, необхідність підтримки і сприяння розвитку адвокатської діяльності і адвокатури в Україні, забезпечення права громадян на кваліфікаційну юридичну допомогу, зміцнення і розширення професійного співтовариства адвокатів в сучасній Україні є одними з головних завдань української держави.

для вдосконалення інституту адвокатури України як інституту громадянського суспільства в умовах побудови правової держави необхідно:

- сформувати у громадян правильне уявлення про роль адвокатури в громадянському суспільстві та й в цілому у державі;
- зміцнити довіру громадян та всього суспільства до діяльності адвокатури;
- домагатися повної незалежності адвокатури;
- поліпшити якість надання кваліфікованої юридичної допомоги;
- забезпечити доступність юридичної допомоги;
- гарантувати безперешкодне виконання адвокатами своїх обов'язків.

Підводячи підсумок, можна зробити висновок, що адвокату-

ра України є публічно-правовим інститутом громадянського суспільства, який покликаний захищати та представляти інтереси не тільки окремих осіб, а й всього суспільства в цілому. тобто цей інститут існує та розвивається для захисту індивідуальних і суспільних благ.